

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง

ชื่อหลักสูตร การทอเลือกกลายการบินไทย
จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อหลักสูตร การทอเสื้อกกลายการบินไทย

จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของ ประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความ เข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา ๒ ปี ที่พัฒนา ๕ ศักยภาพ ของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำ ทน” เพื่อ แข่งขัน ได้ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและ ชีตความสามารถ ให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับ ศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่ง พัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานท ายอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชน มีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมืงานท ายอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขัน ทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับ สากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความ มั่นคงให้แก่ประชาชน และประเทศชาติ สภาพ สังคมปัจจุบันระบบบริโภค มีความจำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ ของ ประชาชน จึงจำเป็นอย่าง ยิ่งที่ต้องมีอาชีพเพื่อรองรับความต้องการของประชาชนที่ไม่มีความรู้เรื่องการทอ เสื้ออก เพื่อความเป็นอยู่ต่อการ ดำรงชีวิตของตนเอง ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบ ต่อการ ว่างงานของประชาชน อาชีพ การทอเสื้ออก จึงเป็นอาชีพที่เป็นทางเลือกในการสร้างอาชีพหนึ่ง

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ก็มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น ด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ด้าน การ จัดการและบริการ โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของประชาชน และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละ พื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานท ายอย่างมีคุณภาพทัวถึงและ เท่า เทียม กัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิด รายได้ที มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และทักษะด้านการทอเสื่อกก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป

- ๑ ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียน จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอเสื่อกกลายการบินไทย

- ๑.๑ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทอเสื่อกก
- ๑.๒ การทอเสื่อกกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง
- ๑.๓ วิธีรักษาผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน
- ๑.๔ ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์

๒. ทักษะการประกอบอาชีพ การทอเสื่อกกลายการบินไทย

- ๒.๑ การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทอ
- ๒.๒ .การเลือกขนาดของต้นกก
 - การเลือกอุปกรณ์ สำหรับตัดเส้นกก
- ๒.๓ การเตรียม เครื่องมือ อุปกรณ์
- ๒.๔ ฝึกปฏิบัติ

๓. การบริหารในการจัดการประกอบอาชีพการทอเสื่อกกลายการบินไทย

๓.๑ การบริหารจัดการร้านให้บริการ

- ๓.๑.๑ การบริหารวัสดุ
- ๓.๑.๒ การบริหารแรงงาน
- ๓.๑.๓ การคิดราคา
- ๓.๑.๔ การวางแผนการผลิต

๓.๒ การจัดการตลาด

- ๓.๒.๑ การหาลูกค้า
- ๓.๒.๒ การให้บริการ
- ๓.๒.๓ การประชาสัมพันธ์

๓.๓ การวางแผนการดำเนินงาน

๓.๔ ความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๔.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน

- ตัวผู้ปฏิบัติงาน
- การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
- ความปลอดภัยในสถานที่ปฏิบัติงาน
- สัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๔.๒ การป้องกันตัวในการทำงาน

- การใช้เครื่องมือ
- การเก็บรักษาเครื่องมือ

๔. โครงการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก

๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ

๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ

๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

๑ ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน สถานประกอบการ

๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ

๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของพื้นที่

๓. วิทยากรอธิบายความรู้การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทอเสื่อกกและการบินไทย

- การเลือกขนาดของเส้นกก
- การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง

๔. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการติดตั้งและใช้เครื่องมือ

- เลือกขนาดของเชือก
- เลือกสีย้อม / การย้อมสี

๕. วิทยากรอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการทอเสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ

- ผู้เรียนฝึกการทอเสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ
- วิทยากรประเมินผลการทอการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้การทอเสื่อกก

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทอเสื่อกก

๓. เนื้อหาวิชาการทอเสื่อกก

๔. ใบความรู้เรื่องการทอเสื่อกก

๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง

ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้แล้ว สามารถนำผลการเรียนมาเทียบ โอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพที่ สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นได้

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การทอเสื้อกกลายการบินไทย จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพการทอเสื้อกกลายการบินไทย	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอเสื้อก ๑.๔ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอเสื้อก	๑. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทอเสื้อก ๒. การทอเสื้อกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ๓. วิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	- ให้ผู้เรียนศึกษาจากข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ต่างๆ ใบความรู้พร้อมฟัง บรรยาย จากวิทยากร - วิทยากรอธิบายความรู้การเตรียม เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการทอเสื้อก - เลือกขนาดของเชือก - เลือกสีย้อม - การย้อมสี - วิทยากร/ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกัน	๒	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ การทอเสื่อกลายการบิน ไทย	เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการทอเสื่ออกก -การติดตั้งก๊และเลือกขนาด ของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ต้นกก	การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ใน การทอ ๑.เลือกขนาดของต้นกก ๒.การเตรียม เครื่องมือ อุปกรณ์ -การเลือกอุปกรณ์ สำหรับตัดเส้นกก -ฝึกปฏิบัติ	๑.วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับ การทอเสื่ออกก และอุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอเสื่ออกก และอุปกรณ์ ต่างๆ ๒. วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ต่างๆวิทยากร ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการติดตั้งและ ใช้เครื่องมือ	๒	๒๐
๓	การบริหารในการจัดการ ประกอบอาชีพการทอเสื่อ กลายการบินไทย	๑. เพื่อให้สามารถอธิบาย วิธีการบริการจัดการในร้าน บริการการทอเสื่ออกกได้ ๓.๒ เพื่อให้สามารถอธิบาย วิธีการหาลูกค้า การบริการ ลูกค้าได้ ๓.๓ เพื่อให้สามารถบอกวิธีการ ป้องกันเองและผู้ปฏิบัติงานให้ มีความปลอดภัยในการทำงาน ได้ ๓.๔ ให้สามารถบอกวิธีการจัด ในร้านบริการให้มีความ	๓.๑ การบริหารจัดการร้าน ให้บริการการทอเสื่ออกก ๓.๑.๑ การบริหารวัสดุ ๓.๑.๒ การบริหารแรงงาน ๓.๑.๓ การคิดราคา ๓.๑.๔ การวางแผนการผลิต ๓.๒ การจัดการตลาด ๓.๒.๑ การหาลูกค้า ๓.๒.๒ การให้บริการ ๓.๒.๓ การประชาสัมพันธ์ ๓.๓ การวางแผนการดำเนินงาน ๓.๔ ความปลอดภัยในการทำงาน	๓.๑ ศึกษาเอกสารประกอบการเรียน ๓.๒ พูดคุยกันระหว่างวิทยากร/ผู้เรียน ๓.๓ บรรยายให้ความรู้ ๓.๔ สรุปผลการเรียนรู้ในประเด็น ดังนี้ -การบริหารจัดการร้านบริการ -การตลาด -การวางแผนการทำอาชีพ -มาตรฐานการสร้าง ความ ปลอดภัยในการทำงาน	-	๑๐

		ปลอดภัยในการทำงานได้	๓.๔.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน - ตัวผู้ปฏิบัติงาน - การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน - ความปลอดภัยในสถานที่ปฏิบัติงาน - สัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ๓.๔.๒ การป้องกันตัวในการทำงาน - การใช้เครื่องมือ - การเก็บรักษาเครื่องมือ			
๔.	โครงการประกอบอาชีพ การทอเสื่อกลายการบิน ไทย	๔.๑ ความสำคัญของโครงการ ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการ ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการ ๔.๔ การเขียนโครงการ ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๓. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๔. การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๑. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้ว จัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุป แนวคิดเป็นแนวทางในการ	๑	-

				เขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง ๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๕. ผู้เรียนฝึกการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการ อาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง ๖. ให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		
--	--	--	--	--	--	--

แบบทดสอบก่อนเรียนหลักสูตรการทอเสื่อกก

๑. ตันกกโดยส่วนมากปลูกในแถบภาคใด

- ก. แถบภาคกลางและภาคอีสาน
- ข. แถบภาคเหนือและภาคใต้
- ค. แถบภาคเหนือและภาคอีสาน
- ง. แถบภาคใต้และภาคกลาง

๒. ตันกก มีลักษณะเป็นรูปทรงอย่างไร

- ก. รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า
- ข. รูปทรงสามเหลี่ยม
- ค. รูปทรงวงกลม
- ง. รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู

๓. ตันกก ในแถบภาคอีสาน มีลักษณะการเรียกแบบใด

- ก. ตัน
- ข. ลำ
- ค. ก่อ
- ง. พุ่ม

๔. ข้อใดคือวิธีดูแลรักษา เสื่อกก

- ก. เก็บไว้ที่ร่ม และควรอยู่ในมิดชิดแห้งสนิท
- ข. ไม่ควรไถลน้ำยา หรือผงซักฟอก
- ค. ตากแดด
- ง. ใช้แปรงนุ่มๆ ขัด

๕. ประโยชน์เสื่อกก

- ก. ช่วยลดปัญหาโลกร้อน
- ข. เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ
- ค. ช่วยในเรื่องของการลดปริมาณขยะได้เป็นอย่างดี
- ง. ถูกทุกข้อ

ใบความรู้

เรื่องต้นกก กก (ชื่อวิทยาศาสตร์: Cyperaceae; อังกฤษ: Sedge) เป็นไม้ล้มลุก มีประมาณ ๔,๐๐๐ ชนิด แพร่พันธุ์กระจายทั่วโลก ชอบที่ชื้นแฉะ ขึ้นในที่ระดับต่ำตามหนอง บึง ทางระบายคันคูน้ำและโคลนเลน ใน ๔๖ ประเทศ จัดพืชวงศ์กกเป็นวัชพืช มีหลายชนิดใช้เป็นอาหาร เช่น *Eleocharis toberosa* และ *Scirpus toberosus* และหลายชนิดนำมาทำเครื่องจักสานได้ อย่าง เสื่อ กระจาด กระเช้า หมวก เช่น กกชนิด *Scirpus mucronatus*, *Lepironia mucronata*, *Carex brizoides* เป็นต้น กกมีรูปร่างลักษณะและนิเวศวิทยาเหมือนหญ้ามาก มีลักษณะที่แตกต่างจากหญ้าคือ กกมักมีลำต้นตัน และเป็น สามเหลี่ยมหรือสามมุม บางชนิดมีผนังกันแบ่งเป็นห้องๆ มีกาบใบอยู่ชิดกันมาก และที่สำคัญคือเกือบไม่มีลิ้นใบ บางชนิดไม่มีเลย ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของกกคือ ดอกแต่ละดอกจะมีกาบช่อย่อยห่อหุ้มหรือรองรับเพียงอันเดียว กกมีไหล เลื้อยไปได้ดินและจากไหลก็จะแตกเป็นลำต้นที่ตัน โผล่พ้นขึ้นมาเหนือดิน และเมื่อผ่าลำต้นดูตามขวาง จะมีลักษณะเป็น สามเหลี่ยมหรือสามมุดังได้กล่าวมาแล้ว ลำต้นกกจะไม่แตกกิ่งเหมือนพืชชนิดอื่น ใบของกกเหมือนกับใบของหญ้า แต่จะ เรียงตัวอัดกันแน่นเป็นสามมุมหรือสามตำแหน่งรอบโคนต้นและมีกาบห่อหุ้มลำต้นและไม่มีลิ้นใบ

วัสดุอุปกรณ์

๑. ต้นกก/ไหล
๒. กิ่งทอเสื่อ
๓. ฟืม
๔. เชือกฟาง/เส้นด้าย
๕. ไม้สอดเสี้ยนกก
๖. สีย้อมกก
๗. กรรไกร/มีด ต้นกกหรือต้นไหล
๘. ขี้ผึ้ง/เทียน
๙. ปิ๊ปต้มน้ำย้อมสีกก

ขั้นตอนการผลิต

การซอยเส้นกก ๑. ตัดต้นกก ที่มีอายุประมาณ ๒ เดือน

๒. นำกกหรือไหลมาตัดยอดออก แล้วมาซอยออกเป็นเส้นนำไปตากแดดประมาณ ๒-๓ วัน

๓. เมื่อแห้งแล้วนำมาเก็บไว้ในร่มที่ไม่มีความชื้น เพื่อนำไปย้อมสีต่อไป

การย้อมสี

๑. ก่อไฟและนำبيبใส่ น้ำ ต้มน้ำให้เดือดจัด ในการย้อมแต่ละครั้ง จะใช้เวลาประมาณ ๕ นาทีและควบคุมปริมาณ ของส่วนผสมให้คงที่ดังนี้ ๑) น้ำเปล่า ๒ ลิตร ๒) สีย้อมกก ๑ ซอง

๒. เทสีย้อมกก ประมาณ ๑ ซอง ลงในน้ำที่เดือดจัด

๓. นำกกที่ผ่านตากแห้งแล้ว ลงไปย้อมในน้ำที่เดือดจัด โดยการม้วนกกให้เป็นวงกลม ค่อยๆ ขดลงในبيب น้ำ ใช้ไม้กดให้กกจมน้ำให้ทั่ว ทิ้งไว้ประมาณ ๕ นาที

๔. นำกกขึ้นจากبيبน้ำ ให้ระมัดระวังน้ำเดือด และสีกระเด็นใส่

๕. จากนั้นนำไปตาก/ผึ่งลม ประมาณ ๒ วัน

การทอเสื่อกลายการบินไทย (เสื่อผืน)

๑. นำเชือกฟางหรือเชือกไนลอนที่ทอเสื่อให้เป็นเส้นตามก๊ทอและฟืม

๒. นำกกหรือไหลที่ย้อมสีสอดเข้ากับไม้สอดเพื่อที่จะสอดเข้ากับก๊ทอเสื่อ

๓. เมื่อสอดกกหรือไหลเข้าไปที่ละเส้น แล้วผลักฟืมเข้าหาตัวเอง ประมาณ ๒-๓ ครั้ง ให้กกหรือไหลแน่นติดกันเป็น ลายต่าง ๆลายที่ทอเป็นประจำและเป็นที่ยอมรับคือ ลายการบินไทย ลายหมากจับ ซึ่งเป็นลายที่มีความสวยงามลายหมากสอด ลายหมากจับ

๔. ต่อจากนั้นก็เก็บขอบสาดก่อนที่จะทอเส้นต่อไป

๕. เมื่อทอจนได้ความยาวได้ประมาณ ๑-๑.๒๐ เมตร แล้ว ก็นำเสื่อที่ทอแล้วมาตัดขอบ ตัดเสื่อออกจากฟืม ๖. พับสาดเก็บไว้รอจำหน่าย

การทอเสื่อพับ

๑. นำเชือกฟางหรือด้ายมัดกับก๊ทอเสื่อให้เป็นเส้นตามก๊ทอและฟืม

๒. นำกกหรือไหลที่ย้อมสีสอดเข้ากับไม้สอดเพื่อที่จะสอดเข้ากับก๊ทอเสื่อขึ้นลายการบินไทย

๓. เมื่อสอดกกหรือไหลเข้าไปที่ละเส้น แล้วผลักฟืมเข้าหาตัวเอง ประมาณ ๒-๓ ครั้ง ให้กกหรือไหลแน่นติดกัน เป็นลายต่าง ๆ

๔. หลังจากทอได้ความยาวประมาณ ๑ - ๑.๒๐ เมตร แล้ว ก็นำมาตัดออกจากฟืม ในขณะที่ยังไม่มีกรเก็บขอบ ๕. จากนั้นก็นำเสื่อที่ได้มาตัดเย็บเป็นเสื่อพับและของใช้อย่างอื่น

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๑. การเก็บเกี่ยวต้นกก เมื่ออายุกกได้ประมาณ ๒ เดือน กกเริ่มมีความเหนียวพอประมาณ โดยสังเกตต้นกกออก ดอก ซึ่งเป็นระยะที่มีความเหนียวจึงเริ่มตัดกกได้ โดยใช้มีดหรือเคียวตัดบริเวณโคนต้น เพื่อให้กกแตกหน่อขึ้นมาใหม่

๒. กก/ไหลที่ซอยแล้วต้องซอยให้มีขนาดเท่าๆ กัน โดย ต้นเล็ก จะซอย ประมาณ ๒-๓ เส้น ถ้าต้นใหญ่จะซอย ประมาณ ๖-๘ เส้น แล้วนำไปตากแดดให้แห้งประมาณ ๒-๓ แดด/วัน โดยกกจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวหรือสีขา

๓. ขั้นตอนก่อนทอต้องนำกก/ไหลที่แห้งแล้วไปชุบน้ำพอมาก่อนการทอและระหว่างการทอต้องพรมน้ำให้ชื้นเสมอเพื่อไม่ให้เส้นไหลขาด

๔. ระหว่างการทอหากเส้นเชือกฟางหรือเส้นเชือกในล่อน ผิดไม่ลื่นก็ใช้ขี้ผึ้งหรือเทียนลูบบนเส้นด้าย เพื่อให้การ ทอคล่องและไม่ผิด

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)ลายการบินไทย/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

๑. เสื่อใช้วัตถุดิบธรรมชาติ คือ ต้นกก/ไหล ที่มีในชุมชน

๒. เสื่อกกมีหลายรูปแบบให้เลือก คือ เสื่อผืนเดียว และเสื่อพับ

๓. ใช้แรงงานภายในหมู่บ้าน เนื่องจากการผลิตจะทำได้ง่ายไม่ซับซ้อน เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ สามารถทำได้ และถ่ายทอด เรียนรู้ได้ง่าย เป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๕๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยการสาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ การตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์ การประเมิน

ลงชื่อ

วิทยากร

(

)

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียนหลักสูตรการทอเสื่อกลายการบินไทย

๑. ตันกกโดยส่วนมากปลูกในแถบภาคใด
 - ก. แถบภาคกลางและภาคอีสาน
 - ข. แถบภาคเหนือและภาคใต้
 - ค. แถบภาคเหนือและภาคอีสาน
 - ง. แถบภาคใต้และภาคกลาง

๒. ตันกก มีลักษณะเป็นรูปทรงอย่างไร
 - ก. รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า
 - ข. รูปทรงสามเหลี่ยม
 - ค. รูปทรงวงกลม
 - ง. รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู

๓. ตันกก ในแถบภาคอีสาน มีลักษณะการเรียกแบบใด
 - ก. ตัน
 - ข. ลำ
 - ค. ก่อ
 - ง. พุ่ม

๔. ข้อใดคือวิธีดูแลรักษา เสื่อกก
 - ก. เก็บไว้ในที่ร่ม และควรอยู่ในมิดชิดแห้งสนิท
 - ข. ไม่ควรไถลน้ำยา หรือผงซักฟอก
 - ค. ตากแดด
 - ง. ใช้แปรงนุ่มๆ ขัด

๕. ประโยชน์เสื่อกก
 - ก. ช่วยลดปัญหาโลกร้อน
 - ข. เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ
 - ค. ช่วยในเรื่องของการลดปริมาณขยะได้เป็นอย่างดี
 - ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หลักสูตรการทอเสื้อกกลายการบินไทย

๑. ค.

๒. ค.

๓. ป.

๔. ก.

๕. ง.